

PROČ JE HOŘEC HOŘKÝ

Kdo ještě nikdy neviděl hořec tolitovitý (*Gentiana asclepiadea* L.) v květu, najde ho ve znaku Krkonošského národního parku ještě spolu se zvonkem českým. Vytrvalá bylina má většinou modrofialové květy. V Krkonoších se vyskytuje geograficky nejseverněji a je tu hojně k vidění. Paseky, louky i horské lesy se od srpna do září zamodrají květy hořců, které v několika patrech přisedají na 20–50 centimetrů vysoké lodyhy. Vzácně je k vidění také hořcový albin, jehož květy jsou bílé. Pětčetnou zvonkovitou korunu hořce barevně doplňují hustě rostoucí kopinaté celokrajné listy. Z jeho kořenů se připravuje regionální kořalka zvaná Hořcovka. Nejen o její přípravě, o tom, jak moc je hořec hrozně hořký se dozvíte více na programu „Proč je hořec hořký“, který připravují lektoři Správy KRNPAP.

Více informací najdete na www.krnap.cz.

Pravidla hry

Tato hra je velmi jednoduchá. Dokonce ani nemusíte mít hrací kostku nebo figurky. Stačí, když si venku každý hráč najde malý kamínek velikosti vajíčka skokana (to je asi tak jako je velký větší hrášek) a jeden navíc vezmete místo hrací kostky. Místo ní házíte z výšky vzrostlé violky sudetské (to je asi 15 cm) vybraným kamínkem do házečního pole s čísly jedna až devět. Podle toho, co se vám podaří hodit, postupujete. Asi se vám občas stane to, že vám kamínek dopadne na hranici políček. To nevádi, házejte ještě jednou a lépe. Jak je obvyklé, odstartovat můžete, až když vám padne devítka! Tak jako v životě, někdy to jde rychle, jindy pomalu. Na některých polích jsou pokyny, které vám pomohou zrychlit váš postup, na jiných se trochu zdržíte. Berte to sportovně, aspoň zjistíte, jak se v Krkonoších žije. U této hry se nevyhazuje, když se potkají dva hráči na jednom políčku. Vždyť v Krkonoších je místa dost pro všechny...

(50) CÍL

(1) STOJÍŠ PŘED INFORMAČNÍM STŘEDIŠKEM
Správy KRNPAP v Harrachově a těšíš se na program Proč je hořec hořký.

START

3 Jdi na pole 10.

4 5 6 7 8 9 10 Házej ještě jednou.

PROČ JE HOŘEC HOŘKÝ

Stolní hra pro mládež

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2015

Námět: Klára Máslová, Jitka Vavrušková, Daniel Bílek, Michal Skalka

Text: Jana Feistauerová

Ilustrace, grafická úprava: Jan Dungal

© 2015, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Vytištěno na recyklovaném papíře.

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU

www.krnap.cz

112 SOS

150 HASIČI

155 LÉKAŘ

158 POLICIE

602 448 336 nebo 1210

(+ 48) 985 nebo 601 100 300

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

PRÉKRACUJEME HRANICE / PRZERACZAMY GRANICE

CZ PL

Cíl 3 / Cel 3

2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

PRÉKRACUJEME HRANICE / PRZERACZAMY GRANICE

CZ PL

Cíl 3 / Cel 3

2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

PRÉKRACUJEME HRANICE / PRZERACZAMY GRANICE

CZ PL

Cíl 3 / Cel 3

2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

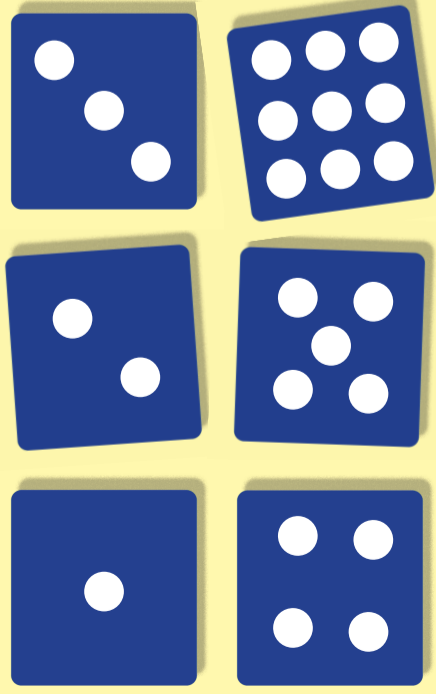
PRÉKRACUJEME HRANICE / PRZERACZAMY GRANICE

CZ PL

Cíl 3 / Cel 3

2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA

Dozvěděl ses, že z kořene hořce se vyráběla hořcovka. Vykopal jsi proto kus kořene a naložil ho do líhu. Chyba, hořec je chráněný! Vracíš se na pole 33.

44

43

(40) ILYRSKÝ KRÁL GENTIUS
hořec doporučoval na slabého ducha, zácpu, snad i na průjem. Latinský název hořce je od krále Gentia.

42

41

40
Dobře, poskoč o tři políčka.

38

No to určitě ne! Takovou moc nemá ani hořec. Vrat' se na pole 33 a počkej do dalšího tahu.

39

5

Jestli si to myslíš, jdi na pole 13. Jestli to je blbost, jdi na pole 10.

3

(1) STOJÍŠ PŘED INFORMAČNÍM STŘEDIŠKEM
Správy KRNPAP v Harrachově a těšíš se na program. Proč je hořec hořký.

Házej jednou. Když ti padne 2 nebo 1 nebo 5 (KRNPAP byl založený 21. 5.), tak poskoč o to číslo, které ti padlo.

(1) START

45

47

48

Tešíš se na hořcovku nebo hořcový čaj a jsi v cíli.

(50) CÍL

(47) CHCEŠ SI VYROBIT TRADIČNÍ HOŘCOVKU, která se v Krkonoších pila na dobré zažívání. V lékárně jsi koupil sušený kořen a dal do vodky. Za 3 dny bude hořcovka hotová. Jestli ti nebylo ještě 18 let, tak podobně vyrobíš hořcový čaj.

Latinský název hořce je *Gentiana*. Proč? Protože působí dobře na geny. Jestli si to myslíš, jdi na 39, jestli to je nesmysl, 33 jdi na 40.

34

35

36

Myslíš si, že hořec má svoje jméno podle toho, že sušený dobře hoří? Jestli si to myslíš, jdi na pole 13.

8 Jestli to je blbost, jdi na pole 10.

9

Hořec nevyzniká tím, že by snad dobře hořel. Jeho jméno není od hor. Nenechali jste se splést. Házej ještě jednou.

11

10

Chachá, hořec nehoří a nemá jméno podle hor. Jednou neházíš.

13

12

14

15

16

Hořec dostal svoje jméno podle hořkých látek, které obsahuje. Tohle jsi asi tužil, tak poskoč ještě o dvě políčka.

28

Smůla, jedno kolo nehraješ. Květy hořce jsou bílé, protože nemají gen na tvorbu modrého barviva.

29

30

31

Anthokyany, jsou v neutrálním prostředí modré, v kyselém karmínové až růžové. Prima, jdi na pole 27.

32

22

21

(20) MODROU BARVU KVĚTU HOŘCE způsobují anthokyany. Co se stane, když na květ kápnete ocet?

Jestli si myslíš, že zbělá, jdi na pole 28, jestli zružoví, jdi na pole 23.

19

18

17